

Kız ve Kelebek Vadisi

Aysel Banu YAVUZAL

Kız ve Kelebek Vadisi

Aysel Banu YAVUZAL

Maya, Kelebek Vadisi'ni dünyadaki her yerden daha çok severdi. Her sabah sarı yağmur çizmelerini giyer, çayıra koşardı; kıvrırcık siyah saçları iki topuz halinde rüzgârda zıplardı. Hazine için bir bez çanta taşırdı: pürüzsüz taşlar, tüyler ve bazen bir atıştırma. Bugün kelekleri arıyordu. "Nerede saklanıyorsunuz?" diye seslendi, ela gözleri çiçekleri tarıyordu.

Büyükbaba Luis, vadinin kenarındaki ahşap bir bankta oturuyordu; hasır şapkası, kırışık gözlerine gölge düşürüyordu. "Ben çocukken," dedi, "kelebekler bu vadiyi turuncu ve sarı kar gibi doldururdu." Maya yanına, banka tırmandı. "Onlara ne oldu?" diye sordu. İçini çekti. "İhtiyaç duydukları çiçekler yok oldu. Çiçek yoksa kelebek de yok." Maya'nın ön dişleri eksik gülümsemesi soldu. Yardım etmek istiyordu.

Ertesi sabah Maya, mavi önlüğünü ve yuvarlak gözlüklerini takmış Bayan Rosa'yı bahçesinde buldu. "Bayan Rosa, kelebekler kayboluyor!" dedi Maya. Bayan Rosa başını salladı. "Fark ettim. Yerli çiçekler dikebiliriz—onların yiyeceği ve yuvası budur." Maya'ya bir tohum paketi uzattı. "Komşularımızdan yardım isteyelim." Maya'nın çantası kısa sürede tohum paketleriyle, kalbi ise umutla doldu.

Maya ve Bayan Rosa kapı kapı dolaştı. "Kelebeklere yardım etmek ister misiniz?" diye sordu Maya. İlk başta bazıları çok meşgul olduklarını söyledi. Ama Maya'nın coşkusu bulaşıcıydı. "Bir çiçek bile yardım eder!" dedi. Kısa sürede vadinin kenarında küçük bir grup toplandı; ellerinde mala ve tohum paketleri vardı. Büyükbaba Luis bastonunu ve bir torba kır çiçeği tohumunu getirdi. "Kelebeklerin en çok sevdiği çiçekleri hatırlıyorum," dedi göz kırparak.

Dikim günü herkes birlikte çalıştı. Maya malasıyla küçük çukurlar açtı, kot tulumu çamurlandı. Her çukura tohumlar bıraktı ve toprağı nazıkçe bastırdı. Bayan Rosa ne kadar derine dikmesi gerektiğini gösterdi. "Çok derin değil, çok sığ da değil," dedi. Büyükbaba Luis dikerken eski günlerin hikâyelerini anlattı. Gün batımına kadar vadinin her yanına tohumlar dikmişlerdi. "Şimdi bekleyeceğiz," dedi Bayan Rosa.

İlkbahar yağmurları geldi, yumuşak ve düzenli. Maya okuldan sonra her gün vadiye gitti; sarı çizmeleri su birikintilerinde sıçırıyordu. Minik yeşil filizler topraktan çıktı. "Büyüyorlar!" diye bağırdı, çilleri heyecanla parlıyordu. Küçük yabancı otları çekti ve filizlerin boy atmasını izledi. Büyükbaba Luis de geldi, bastonuna yaslanarak. "Sabır, küçüğüm," dedi. "Güzel şeyler zaman alır."

Yaz geldi, sıcak ve parlak. Filizler tomurcuklu bitkilere dönüştü. Maya onları paslı bir tenekeyle suladı, bir damlasını bile boşa harcamamaya dikkat etti. Bayan Rosa ot temizleme günleri düzenledi ve komşular yardıma geldi. "Bunlar mor koni çiçekleri olacak," dedi Bayan Rosa bir bitkiyi göstererek. "Şunlar da süt otu—kelebekler süt otuna bayılır!" Maya yapraklar arasında çırpınan kanatlar hayal etti. Ama kelebekler henüz gelmemiştir.

Bir öğleden sonra Maya vadide oturdu, biraz üzgündü. "Ya hiç gelmezlerse?" diye fısıldadı. Tam o anda burnunun önünden turuncu bir şey uçtu. Nefesini tuttu. Bir kral kelebeği mor bir çiçeğe kondu, kanatlarını yavaşça açıp kapattı. "Pip!" diye bağırdı Maya, Büyükbaba Luis'in gördüğü ilk kelebeğe verdiği adı hatırlayarak. Uçup gidene kadar izledi, kalbi göklere yükseldi.

Pip adlı kelebek ertesi gün ve ondan sonraki gün de geri döndü. Her seferinde arkadaşlarını getirdi. İki, sonra beş, sonra on kelebek çiçekler arasında dans etti. Maya bunu Büyükbaba Luis'e gösterdi. "Geri döndüler!" dedi, yerinde zıplayarak. Ön dişleri eksik gülümsemesi güneş kadar parlaktı. Büyükbaba Luis kırışık gözlerinden bir damla sildi. "Bunu sen yaptın, Maya. Sen ve kocaman kalbin."

Bütün mahalle görmeye geldi. Bayan Rosa limonata getirdi ve herkes çiçeklerin arasında oturup kelebekleri izledi. "Hiç bu kadar çok görmemiştim!" dedi bir komşu. "Yerli çiçekler sayesinde," diye açıkladı Bayan Rosa. "Tırtıllara yiyecek, kelebeklere nektar sağlıyorlar." Maya gurur duydu. Küçük bir şey başlatmıştı ve o şey güzel bir şeye dönüşmüştü.

Sonbahar geldi ve vadi altın bir ışıqla parladı. Kelebekler her yerdeydi—turuncu, sarı ve siyah kanatlar çiçekten çiçeğe çırpınıyordu. Maya, Büyükbaba Luis'le bankta oturdu. "Görüyorsun," dedi, "küçük eylemler birikir. Tohumlar diktin, şimdi bak." Maya başını salladı. "Bir çiçeğin bile fark yaratabileceğini öğrendim." Pip'in eline konmasını izledi, narin antenleri titriyordu.

Günler serinledikçe kelebekler kış için güneye uçmaya başladı. Maya gelecek yıl geri döneceklerini biliyordu. Kurumuş çiçeklerden tohumlar topladı ve çantasında sakladı. "Gelecek ilkbaharda daha çok dikeceğiz," dedi Bayan Rosa'ya; o da gülümseyip gözlüklerini düzeltti. "Elbette dikeceğiz," dedi Bayan Rosa. "Daha çok komşu da yardım edecek." Maya içinde sıcak bir parıltı hissetti.

O kış Maya kelebek ve çiçek resimleri çizdi ve odasının duvarlarına astı. İlkbaharı hayal etti. Büyükbaba Luis ona turuncu ve siyaha boyanmış küçük ahşap bir kelebek oydu. "Küçük doğa koruyucum için," dedi. Maya ona gözü gibi baktı. Pencere kenarında tuttu; vadiyi ve onun çırpınan dostlarını hatırlatan bir hatıra.

İlkbahar geri döndüğünde Maya hazırды. Sarı çizmelerini giydi ve çantasını kaptı. Bu kez daha çok tohumu ve daha çok yardımcısı vardı. Bütün mahalle yeniden dikim yapmak için toplandı. Çiçek tarhlarını genişlettiler ve yeni tür yerli bitkiler eklediler. "Ne kadar çok çiçek, o kadar çok kelebek," dedi Maya. Herkes alkışladı. Pip, sanki teşekkür eder gibi ortaya çıktı.

Yıllar geçti ve Maya boy attı, ama Kelebek Vadisi'ne olan sevgisi hiç solmadı. Her mevsim daha çok çiçek dikti ve kelebeklerin dönüşünü izledi. Vadi, kral kelebekleri ve diğer tozlaştırıcılar için bir sığınak oldu. İnsanlar onu görmek için başka kasabalardan geldi. "Bunu Maya başlattı," dediler. Maya da ilk tohumunu diktiği günü hatırlayıp gülümserdi.

Şimdi Kelebek Vadisi'ni ziyaret ettiğinizde, her yerde dans eden kelebekler görürsünüz. Artık bir genç olan Maya hâlâ sarı çizmelerini giyer ve tohum çantası taşır. Küçük çocuklara çiçek dikmeyi ve onlara bakmayı öğretir. "Küçük eylemlerin büyük etkileri olabilir," der onlara. "Sadece Pip'e sorun." Ve sanki işaret verilmiş gibi, bir kral kelebeği yanlarından uçar; turuncu kanatları gökyüzüne karşı parlar.